

Sterke Lekdijk taludherstel

CUB Q&A: verwachte bewonersvragen

Algemeen

- **Wat is taludherstel?**

De taluds van de Lekdijk moeten een helling hebben van 1:3. Daar waar de taluds uitgezakt zijn, wordt dit hersteld naar de oorspronkelijk aangelegde helling. Ook kan er sprake zijn van schade die is ontstaan door gebruik van de dijk. Deze schade moet worden hersteld om de veiligheid van de dijk ook voor de toekomst te kunnen waarborgen. Taludherstel is voor een grote lengte van de Lekdijk van toepassing.

- **Wat is taludverflauwing?**

Het talud is het schuine gedeelte van de dijk. De helling van het talud moet een hoogteverschil van 1 meter overbruggen over een breedte van minimaal 3 meter. We spreken dan over een verhouding van 1:3. De meeste taluds van de Lekdijk zijn oorspronkelijk in die verhouding of flauwer aangelegd. In de loop van de tijd zijn veel taluds uitgezakt. Hierdoor is het bovenste deel van het talud steiler geworden. En daardoor is de dijk soms minder veilig geworden en/of kan de dijk moeilijker onderhouden worden. Deze taluds moeten daarom worden hersteld naar de oorspronkelijke verhouding van 1:3. Soms wordt de dijk aan de onderzijde breder dan nu, omdat het talud daar oorspronkelijk iets steiler was. Dit noemen we taludverflauwing..

- **Wat is het verschil tussen taludherstel en taludverflauwing?**

De verhouding van de schuinite van de dijk moet 1:3 of flauwer zijn (zie Wat is taludverflauwing?). Daar waar dit de dijk oorspronkelijk iets steiler was spreken we van verflauwing (onderaan de wordt de dijk iets breder). Waar de dijk oorspronkelijk al een talud van 1:3 had spreken we van herstel. Een talud moet ook hersteld worden als er schade is ontstaan door gebruik van de dijk, er verandert dan niets aan de helling.

- **Waarom is er taludherstel of taludverflauwing nodig?**

Taludherstel of taludverflauwing is op de eerste plaats nodig om de veiligheid van de dijk ook in de toekomst te kunnen waarborgen. Bij hoogwater stroomt er door golfslag af en toe water over de dijk het talud af. Het is nodig om de dijk en het talud hier goed tegen te beschermen. Net als tegen de invloeden van het weer, zoals wind, regen, vorst en droogte. De sterkte van de grasbekleding is hierbij van groot belang. Die moeten we dan ook zo goed mogelijk in conditie houden. Daarnaast mag de dijk niet te steil zijn om het beheer en onderhoud goed, veilig en betaalbaar uit te kunnen voeren. Denk aan het maaien en afvoeren van grassen.

- **Is taludherstel onderdeel van de dijkversterking? Of van het normale beheer en onderhoud op dijken?**

Beide. Het uiteindelijke doel is een sterke Lekdijk die ook in de toekomst voldoet aan de normen van de Waterwet. De Lekdijk tussen Amerongen en Schoonhoven is bij de landelijke veiligheidsbeoordeling afgekeurd. De opgave van de dijkversterking is de dijk weer te laten voldoen aan de wettelijke veiligheidsnormen die door de Waterwet zijn opgelegd. Bij het uitvoeren van de maatregelen die de dijk versterken, horen ook het (opnieuw) maken van een talud met een helling van minimaal 1:3 en het zorgen voor een (beheer)strook. Hierdoor is de dijk in één keer klaar voor de toekomst.

Naast de opgave om de dijk te versterken, heeft het waterschap een opgave om de dijk goed te kunnen beheren. Het groot onderhoud van die delen van de dijk waar geen versterking nodig is, wordt direct met de dijkversterkingswerkzaamheden meegenomen. Zo wordt werk met werk gemaakt, zodat de omgeving één keer wordt belast met de uitvoering van werkzaamheden en niet twee keer kort na elkaar. Ook levert dit efficiencyvoordeel op voor grondeigenaren, omwonenden en het waterschap.

- **Waarom is ook nog een beheerstrook nodig?**

Door golfslag stroomt er bij hoogwater af en toe water over de dijk en vanaf het binnentalud. Hierdoor én door de invloeden van het weer (o.a. neerslag, vorst, wind, droogte) is het knikpunt van het talud én de eerste meters van het aangrenzende land kwetsbaar. Die aangrenzende strook van 5 meter breed noemen we de beheerstrook maar is een feitelijk een deel van de dijk. Dit deel is alleen plat en lijkt daarom niet op een dijk. Om de veiligheid van de dijk, inclusief talud én de beheerstrook, nu en in de toekomst te kunnen waarborgen, is het nodig deze goed te beschermen. Hierbij is de sterkte van de grasbekleding van groot belang. Die moeten we dan ook zo goed mogelijk in conditie houden. Daarom moet het waterschap het beheer en onderhoud goed, veilig en betaalbaar kunnen uitvoeren. Dat doen we vanaf deze strook en daarom heet deze strook "beheerstrook".

- **Wat gebeurt er met bomen die in, op of rond de dijk staan bij taludherstel?**

Alleen voor bomen waarvoor een vergunning is afgegeven mogen blijven staan. Bomen die gekapt worden compenseert het waterschap op een andere plek. Per project wordt dit duidelijk gemaakt.

- **Waar vindt taludverflauwing plaats?**

In het projectplan van uw deelproject wordt dit duidelijk gemaakt.

- **Waar vindt taludherstel plaats?**

In het projectplan van uw deelproject wordt dit duidelijk gemaakt.

- **Wanneer weet ik wat jullie bij mijn woning van plan zijn met het talud?**

De omgevingsmanagers van de projecten komen bij u langs voor een "keukentafelgesprek" en zullen dit voor u specificeren.

Uitvoering

- **Wat voor werkzaamheden worden er gedaan?**

Zowel taludherstel als taludverflauwing bestaat uit grondwerk. De klei die naar de onderkant van het talud is gezakt wordt machinaal weer omhoog gewerkt. Eventueel wordt nieuwe klei aangevoerd en aangevuld op het talud. Aansluitend wordt het talud ingezaaid en zorgvuldig onderhouden om te bevorderen dat de slijtvaste gras bekleding goed aanslaat.

- **Wordt er weer gras gezaaid als jullie klaar zijn met de werkzaamheden?**

Ja, de werkzaamheden aan de Lekdijk zijn pas klaar als de slijtvaste grasbekleding weer volledig is ontwikkeld.

- **Hoe ziet het talud er na de uitvoering uit?**

De werkzaamheden aan de Lekdijk zijn pas klaar als de slijtvaste grasbekleding weer volledig is ontwikkeld. Dit zal enige tijd nodig hebben. Wij houden rekening met een termijn van drie jaar.

- **Wat voor hinder ontstaat er bij de werkzaamheden?**

U kunt hinder ervaren door trillingen en/of geluid bij grondwerkzaamheden en grondtransport.

- **Is mijn woning altijd bereikbaar tijdens de uitvoering?**

Ja.

- **Welke situatie is het uitgangspunt bij taludherstel? Waarop baseren jullie dit?**

Het uitgangspunt voor taludherstel is de oorspronkelijke aanleg van de dijk bij de laatste versterking in de jaren '80-2000. Dit dijkprofiel is opgenomen in de Legger Primaire Waterkeringen. In de deze legger staan de eisen waaraan dijken moet voldoen. Bijvoorbeeld qua ligging en constructie.

Eerdere communicatie

Wat is er veranderd ten opzichte van wat eerder gecommuniceerd is?

Het waterschap heeft het besluit genomen om het groot onderhoud (de beheeropgave) tegelijk te realiseren met de versterkingsopgave. Zo wordt de dijk in één keer aangepakt en wordt werk met werk gemaakt. Op die manier wordt de omgeving maar één keer belast met uitvoering van de werkzaamheden en niet twee keer kort na elkaar. Het besluit voor de dijkversterking is eerder genomen dan het besluit voor de uitvoering van het Groot Onderhouds Programma

Verplichting en dwang

- **Als er geen waterveiligheidsopgave is, moet het talud dan nog steeds hersteld of verflauwd worden?**

Als er een waterveiligheidsopgave is, wordt een versterkingsmaatregel gerealiseerd om de dijk weer te laten voldoen aan de wettelijke veiligheidsnormen volgens de Waterwet. Het uitvoeren van versterkingsmaatregelen is inclusief het realiseren van een talud met een helling van minimaal 1:3 (zie: "Wat is taludverflauwing?") en de beheerstrook. Zo wordt in één keer de dijk op het gewenste eindbeeld gebracht.

Waar geen versterkingsopgave is, wordt wel het Groot Onderhoudsplan uitgevoerd. Het primaire doel van deze beheeropgave is om de Lekdijk ook in de toekomst aan de waterveiligheidseisen te kunnen laten voldoen. De beheeropgave is gericht op de toekomstige waterveiligheid. Het bestaat uit taludherstel, herstel van beschadigingen en het onderhoud van steenzettingen. Op gronden van het waterschap inclusief de gronden die minnelijk kunnen worden verworven, wordt waar dat nodig is ook taludverflauwing, aanleg van een beheerstrook en aanpassing van de op- en afritten uitgevoerd.

- **Kan HDSR mij verplichten tot medewerking aan taludherstel?**

Als dijkbewoner bent u bekend met het periodiek uitvoeren van groot onderhoud aan de Lekdijk om de waterveiligheid in stand te houden. Het waterschap rekent op uw begrip voor het belang van de waterveiligheid. En rekent op uw medewerking aan het behoud daarvan, zoals dat in het verleden ook is gebeurd. Het waterschap wil daarbij graag constructief samenwerken.

- **Als ik nu weiger mee te werken, kan HDSR het mij dan later alsnog verplichten?**

Ja, dat kan in het kader van de zorgplicht voor de waterveiligheid en het algemeen belang. Het waterschap wil graag samenwerken, zodat het niet op dwang aankomt. Het zou bovendien jammer zijn als we de dijkversterkingsmaatregelen niet kunnen combineren met het groot onderhoud en er door gebrek aan medewerking de omgeving twee keer last van werkzaamheden ondervindt.